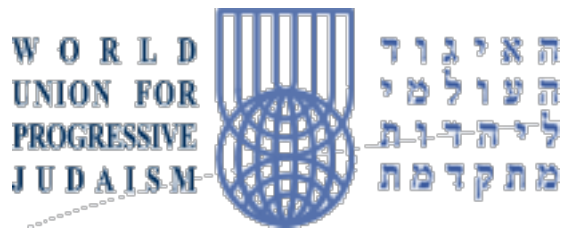

5771

Torah from Around the World

Sjabbat 30 juli 2011 / 28 tammoez 5771
Sidra Masee, Bemidbar [Numeri] 33:1-36:13
Tanach blz. 340-348
Haftara voor Machar Chodesj: 1 Sjmoeëel 20:18-42
Tanach blz. 583-585

Commentaar door rabbijn Billy Dreskin
[Woodlands Community Temple](#), White Plains, New York.

Vertaling: Sera Spanier
[Het Engelse origineel](#)

Ik houd van het verhaal over de dochters van Tselofchad. Ik bedoel: hoe vaak krijgen vrouwen in de Tora zo een kans? En deze dames kregen niet alleen de gelegenheid hun zaak aan Mosjee voor te leggen, maar de namen van alle vijf de dochters worden *tot driemaal aan toe* in de Tora genoemd en éénmaal in het Boek Jehosjoea. Als heilige teksten zo ver gaat om een verhaal te bewaren en daarbij met ieders naam erin genoemd, dan weet je dat er iets belangrijks gaande is. Natuurlijk –zoals ik als jong kind vaak klagend heb gezegd- dit is iets wat God weet en wat wij moeten proberen te begrijpen.

Tselofchad zelf wordt –buiten dit relaas- alleen terloops genoemd in een geslachtslijst in Bemidbar 26:33 als afstammeling van Joseef en een man die “geen zonen maar wel dochters had.” Maar wat moeten zij buitengewone dochters geweest zijn! Zij dienden bij Mosjee een verzoek in (Bemidbar 27:1-11) omtrent hun vader die gestorven was gedurende de veertigjarige tocht door de woestijn. Omdat hij geen mannelijke erfgenaam had, hoopten zij – in naam van hun vader- een stuk land te krijgen zoals iedereen (nou ja, iedere manspersoon) van de Israëlitische gemeenschap. Mosjee accepteert hun verzoek en legt het voor aan God. Tamelijk verbazingwekkend komt hij terug met een positief antwoord en een regeling waarbij de dochters als erfenis en blijvend familiebezit een stuk grond toegezegd krijgen in het Beloofde Land.

In Masee, de sidra van deze week, benaderen de dochters Mosjee opnieuw (Bemidbar 36:1-12), ditmaal met het verzoek hun vaders land niet te verliezen als zij trouwen en hun eigen bezit overgaat in eigendom van hun mannen. En weer brengt Mosjee een positieve beslissing van God, die het verzoek van de dochters bekrachtigt en vastlegt.

Deze prestatie op zich alleen zou veel indruk op ons kunnen maken. Maar dan lezen we in het Boek Jehosjoea (17:3-6) dat de dochters op hun verzoek een audiëntie krijgen bij de hogepriester Elazar, samen met de leiders van alle stammen en met Jehosjoea zelf. Zij willen de nieuwe leiding herinneren aan de eerder beloofde regeling en de verzekering krijgen dat

deze echt zal worden uitgevoerd.

Wau! Wie *waren* deze vrouwen? Waar kregen ze deze indrukwekkende kracht vandaan om de hoogste rangen van twee generaties Israëlitische leiderschap wisten te bereiken? Wat is er van hen geworden? Welke verhalen over hen worden *niet* in de Tora verteld?

De meeste mensen, die ik hierover heb gevraagd bewonderen de dochters van Tselofchad omdat zij geen macht hadden, maar toch op een zeker moment de moed vonden om op te staan en de gevestigde orde te confronteren met het feit dat zij weinig interesse toonden voor de ideeën van vrouwen en de gemeenschap te overtuigen een oplossing te vinden voor hun situatie. Zo een verhaal spreekt ons aan omdat wij het fantastisch vinden als de zwakste en de verliezer wint.

Maar in zijn boek "Outliers" stelt Malcolm Gladwell met goede argumenten dat er andere factoren waren die bijdroegen aan dit buitengewoon verrassende succes. Het feit dat deze vrouwen meerdere keren bij naam worden genoemd, suggereert dat ze veel meer binnen het Israëlitische leiderschap waren geïntegreerd dan onze Tora tekst doet vermoeden. Toen zij Mosjee benaderden omtrent hun erfenis, besepte hij dat als die bel rinkelt, het verstandig zal zijn de horen op te nemen.

Welk van deze scenario's het ook wezen mag, feit blijft dat deze dames de regels veranderden. Dit was geen kleinigheid, daar het recht om te beslissen van God was. Zij bemerkten een ongelijkheid in de behandeling van mannen en vrouwen binnen hun gemeenschap en -geheel in tegenstelling tot wat Pinchas deed in de sidra van vorige week (Bemidbar 25:1-9), die het recht in eigen handen nam- bewandelden de dochters van Tselofchad de juiste juridische weg en dwongen ze wijzigingen in de regels af -van binnenuit- voor iedere Israëliet en niet alleen voor henzelf.

In Sifree -één van de klassieke verzamelingen van rabbijnse midrasjim- wordt de redenering van de dochters voor hun handelen als volgt voorgesteld: "Het medeleven van de Alomtegenwoordige is anders dan dat van vlees en bloed (de mensen), die meer medeleven hebben voor mannen dan voor vrouwen. Maar de Ene die Sprak en de Wereld Ontstond is genadig voor iedereen in gelijke mate, ongeacht man of vrouw." Gewapend met de overtuiging dat hun zaak juist is, vol passie om een onjuist voorschrift recht te zetten en met vertrouwen in Gods goedheid, benaderen de dochters Mosjee en leggen hun beklag zodanig aan hem voor dat deze gehoord wordt. Zij weten (misschien met meer politiek bedreven steun dan men de lezer laat zien) hun onderneming tot een mooi eindresultaat te brengen. Maar de dochters van Tselofchad stoppen hier niet. Zij blijven toezicht houden op de voortgang van hun zaak, zelfs nadat hun verzoek ingewilligd is om zeker te stellen dat de volgende generaties van leiders zich aan hun woord houden. Ik ben er zeker van, dat in een ander tijdsbestek deze dames de show zouden stelen op elke door hun gekozen terrein.

De formule die de dochters hanteerden, is een uitstekend voorbeeld voor gemeenschappen vandaag de dag. De landen waarin wij leven doen veel wat juist en goed is, maar het kan altijd beter. Wetten kunnen veranderd worden, beter worden gemaakt, maar zoiets vraagt altijd toewijding en veel inspanning. Hiervoor heb je dochters van Tselofchad nodig.

Dezelfde formulering geldt ook elders in de wereld van de kunsten, muziek, dans, literatuur, toneel en schilderkunst. Nieuwe inzichten, nieuwe ideeën en perspectieven en frisse initiatieven vragen om durf, inzicht, vasthoudendheid bij je visioen en wil om te scheppen en doorzettingsvermogen tegen het verzet van diegenen die nog niet klaar zijn voor verandering. Ook hiervoor heb je dochters van Tselofchad nodig.

Tenslotte geldt deze formulering ook binnen de wereld van menselijke relaties. Het ligt in onze natuur om te groeien en te veranderen. Het is niet goed als een relatie stagneert. Het kan niet altijd blijven wat het eens was. Om relaties sterk te houden moeten degenen die ze aangaan -of dit nu op het gebied van werk, vriendschap of liefde is- niet bang zijn om te veranderen. Het vereist moed, creatieve durf en een aanhoudende inspanning om deze zaken goed te houden. Je moet wel een dochter van Tselofchad zijn om dit voor elkaar te krijgen.

Malcolm Gladwell stelt dat vele, zo niet allen, die men als verliezers beschouwden maar die op hun eigen gebied uitdagingen aangingen, hoogstwaarschijnlijk veel beduidend support hadden die hen daarmee op weg hielpen. Misschien was het een vader die zijn dochters had voorbereid op een leven van betrokkenheid, bezorgdheid en actie. Of misschien was het een geliefde leraar. Ik zou het niet weten. Maar niet alleen zijn er veel situaties in onze wereld die vragen om een dochter van Tselofchad om de regels te veranderen, er is ook een grote behoefte aan mentoren die zulke individuen kunnen begeleiden in hun groei. Als we ons hiermee omgaan zoals zo een vader met zijn dochter of een leraar met zijn leerling, zal onze wereld er zeker baat bij hebben.

Nog één element: 3000 jaar later herinneren we ons nog altijd de namen van de dochters van Tselofchad. Het zou kunnen zijn dat over nog eens 3000 jaar iemand zich nog jouw naam herinnert.